

Συμπορευθώμεν Αυτώ και Συσταυρωθώμεν (Ηρακλής Αθ. Φίλιος, Βαλκανιολόγος-θεολόγος)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Ποιον σκοπό εξυπηρετεί ένας τίτλος που στο φως της Ανάστασης, στο ανέσπερο φως, αναδύει πάθος; Στην ευωδία της γης που ευλογημένα δοξάζει το θαύμα της Ανάστασης, στο θυμίαμα που νέκταρ ευωδιάζει στο ψηφιδωτό της ψυχής, διακονεί στην ανάβαση προς το μαρτύριο, το πάθος, τη νέκρωση;

Ένα όμορφο τροπάριο της Μ. Δευτέρας μας εισάγει στο τι θα ακολουθήσει την Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα. Η αγία μας Εκκλησία λοιπόν ψάλλει σε α' ήχο, ήχο δόξης και τιμής, το «*Ἐρχόμενος ὁ Κύριος πρὸς τὸ ἐκούσιον Πάθος*». Με μία διαφορά. Πριν από λίγες μέρες τα συντρίμια του θανάτου και κάθε φθοροποιού δύναμης αναστέναξαν και εκθαμβωτικά μπροστά στην ασχήμια του σκότους αναφώνησαν την Ανάσταση του Χριστού. Την δίψασαν, την πόθησαν, την ερωτεύτηκαν, την υιοθέτησαν. Ανάσταση Χριστού, ανάσταση φύσης. Ένας αναπροσδιορισμός ή μάλλον μία επαναφορά μιας ξενέρωτης κακοτεχνίας στο πρωτότυπο της εικόνας πριν γίνει ένα είδωλο, ένα κακέκτυπο. Και όλα αυτά μέσα από τον Θεό. Μέσα από την «*χώρα του αχωρήτου*» που χώρεσε εκείνον που ούτε ο ουρανός δεν τόλμησε να χωρέσει, την Ενσάρκωση του Λόγου, την πρόσληψη της



Θα προτιμούσα την Μ. Εβδομάδα να εμβαπτισθούμε περισσότερο στον ήχο των δακρύων, των ήσυχων στεναγμών και των ψυχικών θρήνων, τον πλ. β' ήχο. Όμως η Ανάσταση που προϋποθέτει την Σταύρωση, είναι χορός όλης της κτίσης ακόμη και στον ήχο του παραπόνου, της νεκρικής ανυπαρξίας, των αμαυρωμένων ψυχών, εκείνης της απουσίας που φέρει το μυστήριο της άκρας ταπείνωσης. Και αυτή η συμπόρευση και συσταύρωση έχει τη συνέχεια της. Την τραγική της ολοκλήρωση ακόμη και μετά την Ανάσταση, ακόμη και όταν ο άνθρωπος δέχεται τη σωτηρία, αυτή την ύψιστη δωρεά και ευλογία από τον Θεό που φανερώθηκε έν σαρκί.

Έχω την αίσθηση ότι ο Κατηχητικός λόγος του ιερού Χρυσοστόμου που διαβάζεται το βράδυ του Μ. Σαββάτου γεννά μία προβληματική μετά την Ανάσταση. Δεν υιοθετώ την μη ισχύ του, όμως κάποια λόγια του με προβληματίζουν. Μου θυμίζουν την αντίδραση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ.κ. Νικολάου που σε βιβλίο του αναρωτιέται που είναι η «ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» με όσα συμβαίνουν γύρω μας. Λέγει λοιπόν ο ιερός Χρυσόστομος: «Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρον; Ποῦ σου, ἄδη, τό νῆκος; Ἀνέστη Χριστός, καί σύ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστός, καί πεπτώκασι δαίμονες». Κι εδώ τίθεται το ερώτημα: Ο θάνατος δεν υφίσταται; Οι δαίμονες δεν πειράζουν τον άνθρωπο; Δεν έχουν δύναμη πάνω του;

Τότε ποιος ο λόγος να αναστηθεί ο Χριστός; Γιατί να περάσει όλες αυτές τις δοκιμασίες; Για να υφίσταται ο θάνατος; Για να ρίχνουν οι δαίμονες τον άνθρωπο κάθε μέρα και να μην έχει πολλές φορές τη θέληση και τη δύναμη να σηκωθεί, παραιτούμενος από την απίστευτη εξουσία που έχουν αποκτήσει κατά παραχώρηση

Θεού; Αυτό είναι τραγικό. Τι νόημα έχει τότε η πίστη; Αυτό δεν είναι πίστη, δεν είναι βεβαίωση σωτηρίας, αιώνια ζωή, αλλά καταδίκη. Άρα τόσους αιώνες ποιο μήνυμα στέλνει η Εκκλησία στον άνθρωπο με την Ανάσταση του Χριστού; Τι του προσφέρει; Ποια είναι η νέα ημέρα μετά την Ανάσταση; Αυτό το νέο που εγκαινιάστηκε;

Ποιο είναι το χαρμόσυνο μήνυμα που έφερε η Ανάσταση και έχει λόγο ύπαρξης, λόγο ισχύος στη ζωή του ανθρώπου; Μήπως ο θάνατος του; Μήπως η εξουσία του διαβόλου; Μήπως η απουσία του Θεού από τη ζωή του ανθρώπου που πολλές φορές γίνεται προκλητική; Ανάλογες είναι και οι ανησυχίες ενός μεγάλου αγίου φιλοσόφου του αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς που μας λέει: *«Τι αξία έχει, αδελφοί μου, εάν μιλώ αιώνια γι τον Θεό και ο Θεός αιώνια σιωπά; Μπορώ να αποδείξω τον Θεός τους άθεους, εάν ο Θεός κρύβεται; Μπορώ να αγαπώ τα παιδιά Του, εάν Αυτός είναι αδιάφορος απέναντι στα παθήματα τους;»*.

Εγκεντρισμός στην ουσία του γεγονότος της Ανάστασης. Αυτή είναι η απάντηση, η λύση σε οποιαδήποτε απορία. Αλλά κι εδώ άλλη μία προβληματική αναδύεται. Οι χαρισματικοί φορείς είναι έτοιμοι, συνειδητοποιημένοι να εμπνεύσουν τον σύγχρονο άνθρωπο; Να εμπνεύσουν στην ύπαρξη του την αλήθεια της Ανάστασης; Όχι σαν ένα φολκλορικό γεγονός, σαν μία συναισθηματική πνευματική έξαρση, σαν μία ακόμη συνήθεια στο εκκλησιαστικό γεγονός που σύνολα εκφράζει η αγία μας Εκκλησία, αλλά σαν την ουσία των πάντων, την ουσία του επέκεινα, την αλήθεια του είναι, την ομορφιά και την χάρη του γίνομαι;

Αν οι χαρισματικοί φορείς καταφέρουν να ξεφύγουν από την ευκολία της ανέξοδης έκφρασης τους, αν σκύψουν τον εαυτό τους στον άνθρωπο που αναζητά με αγωνία, αν δραπετεύσουν από την πνευματική αμάθεια που δημιουργεί η έλλειψη βιωματικής εμπειρίας, αν δεν δουν το φως της Ανάστασης, το φως του Παναγίου Τάφου στη δική τους πρώτη χωμάτινη ξεφτισμένη ύπαρξη, αν δεν συμπορευθούν, αν δεν συσταυρωθούν, αν δεν πλημυρίσουν τις αναζητήσεις τους με θυμίαμα ανεξάντλητης πνευματικής ευωδίας που ακτινοβολεί ως δρόσος Αερμών ερωτικότητα και εκστατικότητα από τη μανία του Τάφου της Ζωής, αν δεν μυηθούν στο μυστήριο της ίασης που κραυγάζει Θεός και άνθρωπος, άνθρωπος και Θεός, αν δεν δουν με τα μάτια της ψυχής το κατέβασμα του Θεού και το ανέβασμα του ανθρώπου ως απαρχή της σωτηρίας των όλων, αν δεν πατήσουν τη γυμνότητα των ποδιών στο αίμα της πτώσης και στην γλύκα της ανάτασης που γίνεται ανάσταση και άρωμα που μεθάει τις καρδιές που ολοένα και αναζητούν να χορεύουν Θεό, να πίνουν Θεό και να φιλάνε Θεό, αν δεν ζωγραφίσουν στις καρδιές χρώματα αγάπης, ταπείνωσης, συγγνώμης, υπακοής και υπομονής, αν δεν βυθίσουν στο απύθμενο χοϊκό τους βάθος την ακραιφνή μυσταγωγία του ψωμιού που γίνεται Σώμα και του οίνου που γίνεται Αίμα, αν δεν πατήσουν στο έδαφος των δοκιμασιών και της απελπισίας και δεν τιναχτούν με κραυγές αγωνίας και

επιμονής προς τον Θεό, δεν θα έρθει ούτε η έμπνευση, ούτε η ίαση.

Και τότε αντί για αλήθεια στην καλύτερη περίπτωση θα είναι άλλη μία γλυκιά ανάμνηση ενός γεγονότος που έγινε για να τελειώσει, μέχρι να ξανασυμβεί στο απροϋπόθετο του πεπερασμένου και των βιωτικών συγκυριών. Τότε ποιο το νόημα της αλήθειας του είναι και του γίνομαι; Ποια η προέκταση της Ανάστασης; Αυτής της χαρισματικής ευλογίας για τον άνθρωπο οποιασδήποτε φυλής, γλώσσας, χώρας, θρησκείας; Αν δεν μπορεί ένας χαρισματικός φορέας να εμπνεύσει σήμερα τον άνθρωπο είναι ανίκανος να δει τον εαυτό του πρώτα στην ευκαιρία της σωτηρίας που δίνει η δόξα του Παναγίου Τάφου. Τότε για ποια Ανάσταση μπορεί να μιλήσει; Η πίστη τότε καταντά να είναι «ένα ψεύτικο παραμύθι», «ένα νανούρισμα της ανθρωπότητας στο βασίλειο των ενύπνιων ονείρων και των φαινομενικών ακτίνων» όπως θα πει ο άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς.

Έχω ισχυρή την αίσθηση πως η Αγία Τράπεζα είναι η αρχή και το τέλος. Από εκεί ξεκινάει η συμπόρευση, η συσταύρωση και η ανάσταση. Το συμβουλεύει πάντα ο Αρχιεπίσκοπος μας κ.κ. Ιερώνυμος σε κάθε κληρικό που χειροτονεί, λέγοντας του «οι άνθρωποι που σήμερα θα σε συγχαρούν και θα σε ασπαστούν με συγκίνηση δεν αποκλείεται αύριο να σε λιθοβολήσουν και να σε συκοφαντήσουν εσύ όμως, όπως και κάθε κληρικός, να μην λυγίζεις, γιατί για μας το πρώτο και το τελευταίο στη ζωή μας είναι η Αγία Τράπεζα• Από σήμερα εκεί θα γονατίζεις. Εκεί θα προσεύχεσαι. Από εκεί θα παίρνεις κουράγιο».

Χριστός Ανέστη!